

ΓΝΩΜΕΣ

Σημείωμα για τον κ. Κώστα Καραμανλή*Τα μεγάλα λόγια ακυρώνονται από μικρούς ανθρώπους. Στο χέρι σας είναι να «κάνετε κάτι»*

Του ΡΙΧΑΡΔΟΥ ΣΩΜΕΡΙΤΗ

ΤΟ ΑΡΘΡΟ αυτό συντάχθηκε για να το διαβάσει προσωπικά ο κ. Κώστας Καραμανλής.

Ή να του το διαβάσουν. Τρόπο διαφορετικό για «να γίνει κάτι» δεν βρήκα.

Για ποιο θέμα; Για κάτι το απλό, που ανήκει στην αρμοδιότητά του.

Ο κ. Κώστας Καραμανλής είναι και υπουργός Πολιτισμού. Έχει δηλώσει, δεν ξέρω πόσες φορές, ότι ο πολιτισμός είναι το πιο σημαντικό μας επείγον. Δεν έχει εξηγήσει τι εννοεί με τον όρο «πολιτισμός», αλλά υποθέτω ότι δεν αναφέρεται μόνο στους έξοχους αρχαίους και βυζαντινούς ημών προγόνους αλλά και στη σύγχρονη Ελλάδα. Στις Τέχνες και στα Γράμματα. Αυτά που διαθέτουμε.

Όταν μιλάμε για γράμματα, μιλάμε φυσικά κυρίως για το βιβλίο. Και όταν μιλάμε για πολιτιστική πολιτική εκτός συνόρων, μιλάμε για το μεταφρασμένο σε «μεγάλες» και «μικρές» Ξένες γλώσσες ελληνικό βιβλίο. Το λογοτεχνικό και κάθε άλλο.

Αρκεί όμως η μετάφραση ενός βιβλίου για να εξασφαλιστεί και η απήχσή του;

Οχι. Γίνονται προσπάθειες, ξεοδεύονται χρήματα, έχουμε ιδιωτικές σχολές μεταφραστών και το ΕΚΕΒΙ με τη νέα του δυναμική διευθύντρια, τον νέο του πρόεδρο και το νέο του φιλόδοξο πρόγραμμα, δημοσιεύονται έξω επαινετικές (και φιλικές;) κριτικές για ορισμένες ελληνικές λογοτεχνικές παραγωγές, αλλά με τους πάγκους των Ξένων βιβλιοπωλείων τι γίνεται;

Απάντηση: Αν πάτε λ.χ. στο Παρίσι και στη FNAC του Μονπαρνάς, που είναι ένα από τα μεγαλύτερα βιβλιοπωλεία της γαλλικής πρωτεύουσας, θα βρείτε μερικά ελληνικά βιβλία στο πιο

χαμηλό ράφι. Ουσιαστικά, για να πάρετε στα χέρια σας ένα από τα πέντε ή το πολύ δέκα μεταφρασμένα από τα ελληνικά βιβλία που σας «προτείνονται», οφείλετε να γονατίσετε και να σκύψετε ως το έδαφος σαν να κάνετε προσευχή σε τέμενος. Το γιατί είναι άλλη πονεμένη ιστορία από την εποχή της εξαίρεσης Καζαντζάκη.

Απελπισία; Οχι. Γιατί υπάρχει μια «μαγιά». Υπάρχουν και οι τακτικοί «πελάτες» των γραμμάτων μας. Είναι μερικές χιλιάδες. Ανάμεσά τους πολλοί πανεπιστημιακοί. Εκτιμούν τους συγγραφείς μας, άλλους πολύ άλλους λιγότερο.

Αγαπάνε τη χώρα μας. Και, οι περισσότεροι, έχουν ανάμεσά τους έναν σημαντικό δεσμό. Τον «Δεσμό».

Ο «Δεσμός» είναι ταυτόχρονα βιβλιοπωλείο (ένα μικρό αλλά δυναμικό βιβλιοπωλείο στο Μονπαρνάς, στην οδό Βαντάμ), εκδοτικός οίκος (με ένα εξαιρετικό περιοδικό και αρκετές, είτε απλά σε μετάφραση ή διγλώσσες, εκδόσεις, κυρίως ποιητών, τις πιο δύσκολες: Γκάτσος, Πατρικίος, Αγγελάκη-Ρουκ, Χριστιανόπουλος, Καρούζος, Σινόπουλος και τόσο άλλοι), κέντρο πληροφόρησης, στέκι συναντήσεων, οργανωτής εκθέσεων. Και ακόμη, ο μοναδικός εκδότης ενός βιβλιογραφικού δελτίου (πάνω από έξι χιλιάδες παραλήπτες σε όλη τη Γαλλία) με όλα τα μεταφρασμένα ελληνικά βιβλία, τους εκδοτικούς οίκους, την τιμή τους: ο καθένας μπορεί συνεπώς να τα πα-

ραγγέλλει όταν δεν τα βρίσκει στα βιβλιοπωλεία.

Ιδρυτής και διευθυντής του «Δεσμού» είναι ο Γιάννης Μαυροειδάκος, που έχει «μπλέξει» στην περιπέτεια και όλη του την ελληνο-γαλλική οικογένεια. Ο Μαυροειδάκος είναι μία από τις σημαντικές ελληνικές προσωπικότητες του Παρισιού και δικαίως τον παρουσιάζει τόσο θετικά, στο ειδικό τεύχος του για την Ελλάδα, το περιοδικό «Παρί-Ματς».

Τώρα ο «Δεσμός» βρίσκεται σε άμεσο κίνδυνο. Και ξέρετε, κ. Πρωθυπουργέ, γιατί;

Διότι το υπουργείο σας αρνείται να του εξοφλήσει, παρά την ανειλημμένη

υποχρέωσή του (διαθέτω το αντίγραφο της απόφασης), τη «φοβερή» επιχορήγηση των 42.000 ευρώ για τη συμμετοχή του στο παρισινό Σαλόνι του Βιβλίου, τον περασμένο Μάρτιο. Ο «ενδιαφερόμενος» έχει βεβαίως καταθέσει όλα τα αποδεικτικά που του ζητήθηκαν. Ένας γραφειοκράτης (ποιος τον υποκίνησε;) του υποσχέθηκε να

του δώσει 10.000 ευρώ και για «τα άλλα βλέπουμε». Όμως αν ως τις 10 Ιουλίου ο «Δεσμός» δεν πληρώσει όσα πρέπει να πληρώσει στη Γαλλία για το «Σαλόνι», είτε θα κλείσει (πώκευση) είτε θα προστρέξει σε θαλασσοδάνεια.

Που δεν τα αντέχει.

Να πώς όλα τα μεγάλα λόγια, κ. Πρωθυπουργέ, ακυρώνονται από μικρούς ανθρώπους. Στο χέρι σας είναι να «κάνετε κάτι».

Όταν μιλάμε για γράμματα, μιλάμε φυσικά κυρίως για το βιβλίο. Και όταν μιλάμε για πολιτιστική πολιτική εκτός συνόρων, μιλάμε για το μεταφρασμένο σε «μεγάλες» και «μικρές» Ξένες γλώσσες ελληνικό βιβλίο

